

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10So/34/2016
Identifikačné číslo spisu: 3015200670
Dátum vydania rozhodnutia: 19.04.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hatalová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:3015200670.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. v právnej veci navrhovateľa: J. R., narodený dňa XX.XX.XXXX, Y., proti odporkyňi: Sociálna poisťovňa - ústredie, Ul. 29. augusta 8 - 10, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 07.08.2015 o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 14Sd/34/2015-40 zo dňa 16.02.2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 14Sd/34/2015-40 zo dňa 16. februára 2016 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom s poukazom na ustanovenie § 250q ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 07.08.2015, ktorým podľa § 73, § 274, § 112 ods. 4 a 6 a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) znížila navrhovateľovi sumu invalidného dôchodku od 20.09.2015 na 426,80 Eur mesačne s odôvodnením, že podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia, pobočky Trenčín má navrhovateľ od 24.06.2015 pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 70 %.

Krajský súd sa v odôvodnení napadnutého rozsudku podrobne zaoberal posudkami posudkových lekárov. Následne poznamenal, že v posudzovanom prípade došlo napadnutým rozhodnutím k zníženiu invalidného dôchodku, v dôsledku zníženia miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť z pôvodných 75 % na 70 %, z dôvodu zlepšenia zdravotného stavu, ktorý bol zistený pri kontrolnej lekárskej prehliadke posudkovým lekárom.

Z predložených posudkov vypracovaných posudkovými lekármi odporkyne vyplynulo, že hlavným zdravotným postihnutím navrhovateľa je ochorenie podľa kapitoly XI, odd. A, položka 8 písm. b) teda

stav po transplantácii obličky, po stabilizácii zdravotného stavu, ktorý bol u navrhovateľa konštatovaný 1 rok po vykonaní transplantácie.

Posudkoví lekári vychádzali pri svojom rozhodovaní zo všetkých navrhovateľom predložených lekárskeho správ, pričom zobrali do úvahy ich obsah a závery. Žiadne iné lekárske správy navrhovateľ nepredložil, a to ani počas súdneho konania. Ak navrhovateľ poukazoval v podanom návrhu, na kolísanie svojho zdravotného stavu, ktorý má byť preukázaný zvýšením kreatinínu zisteným pri vyšetrení konanom dňa 15.06.2015, súd poukázal na to, že zo záverov ošetrojúceho lekára v tejto správe je zrejmé, že tento stav mal byť sledovaný a po dvoch týždňoch mali byť vykonané ďalšie testy a zvážený ďalší postup. Žiadne iné správy z nasledujúcich vyšetrení, ktoré by preukazovali jeho tvrdenia resp. skutočnosť, že jeho stav nie je stabilizovaný, však navrhovateľ nepredložil.

Po posúdení všetkých skutočností dospel súd k záveru, že opravnému prostriedku navrhovateľa nemožno priznať úspech. Mal za to, že v posudzovanej veci prísluší posudkoví lekári dostatočne posúdili zdravotný stav navrhovateľa, podané posudky sú komplexné, po medicínskej stránke riadne a logicky zdôvodnené, vzájomne si neodporujú a nie sú zistené diskrepancie medzi závermi posudkových komisií a diagnózami odborných lekárov. Posudkoví lekári zohľadnili všetky navrhovateľom udávané zdravotné ťažkosti a odborné lekárske správy. Posudkové závery sú bez nejasností a vnútorných rozporov, preto nebol daný dôvod na ďalšie dokazovanie.

Na podklade uvedeného napadnuté rozhodnutie odporkyne ako vecne správne a vydané v súlade so zákonom potvrdil. Záverom dodal, že v budúcnosti pri zhoršení zdravotného stavu navrhovateľa nie je vylúčená možnosť opakovaného posúdenia jeho zdravotného stavu a nového určenia miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie, podanie ktorého odôvodnil tým, že z napadnutého rozsudku a z rozhodnutia odporkyne vyplýva, že nebol komplexne vyhodnotený zdravotný stav navrhovateľa.

Rozhodujúce pre rozhodnutie boli len laboratórne vyšetrenia, ktoré boli v norme, pričom vôbec nebolo prihliadnuté na zhoršené výsledky z kontroly z júna 2015. Okrem kreatinínu boli zhoršené výsledky aj v hodnotách urea a kyselina močová. Takisto sa posudkový lekár dôsledne nezaoberal stále nedostatočne korigovanou hypertenziou, ktorá má taktiež negatívny vplyv na transplantovanú obličku a zdravotný stav nevyhodnotil komplexne. V posudkovej lekárskej správe boli predovšetkým nefrologické vyšetrenia z júna 2015 a kardiologické vyšetrenie z marca 2015 a všetky ďalšie výsledky lekárskeho kontrol na ktoré navrhovateľ pravidelne chodí (minimálne raz za 3 mesiace alebo aj častejšie) neboli dôsledne vyhodnotené. Mal tak za to, že pri rozhodovaní je potrebné vyhodnotiť všetky výsledky lekárskeho vyšetrení, ktoré absolvoval od marca 2013 t. j. od obdobia, kedy mu bol naposledy preskúmaný zdravotný stav posudkovým lekárom.

Na základe lekárskeho správ v zdravotnej dokumentácii mal za to, že jeho zdravotný stav v súčasnej dobe sa oproti stavu z roku 2013 síce zlepšil, avšak nedošlo k zásadnej zmene v porovnaní so zdravotným stavom v čase vydania rozhodnutia č. XXX XXX XXXX X zo dňa 19.03.2013. Pri rozhodovaní súdu neboli nedostatočne vyhodnotené a zohľadnené jeho ďalšie diagnózy týkajúce sa choroby pečene, hypertenzie a nepravidelného srdcového rytmu, ktoré veľmi negatívne vplyvajú na transplantovanú obličku.

Súd sa nevysporiadal ani s jeho námietkou týkajúcou sa všetkých okolností prípadu a nevyjadril sa ani k možnosti v zmysle § 71 odsek 8 zákona č. 461/2003 zvýšiť o 1 - 10 %, mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Vychádzal z presvedčenia, že v jeho prípade je aplikácia tohto ustanovenia odôvodnená a sú dané dôvody na jeho použitie.

Tiež namietal, že jeho zdravotný stav nebol posúdený odborným lekárom nefrológom, ani tento nebol

požiadaný o komplexnú lekársku správu, pričom súd sa taktiež k tejto okolnosti nevyjadril. Vyjadril sa, že jeho diagnóza je špecifická a jej posúdenie odborným lekárom považuje za nevyhnutné pre rozhodnutie súdu.

V ďalšom dodal, že z lekárskeho správneho posudkového lekárov ani z rozsudku súdu mu nie je zrejmé, prečo došlo k zníženiu miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť zo 75 % na 70 %, teda práve o 5 % a nie napr. o 4 % alebo 3 %. Toto zníženie práve o 5 % vyvoláva dojem, že odporkyňa išla iba o zníženie sumy navrhovateľovi vyplácaného dôchodku, pretože keby bola miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 71 % zrejme by k zmene výšky vyplácaného dôchodku nedošlo.

Dodal, že nie je pravda, že nedoložil ďalšie lekárske správy, pretože 08.02.2016 predložil lekársku správu zo dňa 07.03.2016, 07.12.2015 a správu kardiológa zo dňa 09.09.2015 a 20.01.2016. V ďalšom navrhovateľ subjektívne opísal ako sa cíti a čo všetko zahŕňa život s transplantovanou obličkou.

Záverom konštatoval, že pokiaľ nie je dostatočne odôvodnené zníženie úpravy miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 5 % a jeho zdravotný stav sa od roku 2013 zásadne nezmenil a spĺňa podmienky nároku na invalidný dôchodok podľa § 73, §112 ods. 4, § 274 a § 82 zákona o sociálnom poistení, žiadal rozsudok krajského súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

Odporkyňa sa k odvolaniu vyjadrila podaním zo dňa 21.04.2016, v ktorom uviedla, že dôvody, ktoré uvádza navrhovateľ v odvolaní, nepovažuje za opodstatnené. Posúdenie dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, a to tak na účely správneho, ako aj súdneho konania. Navrhovateľ v odvolacom konaní neuviedol žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovaných v tomto konaní a ktoré by prijatý záver v posudkoch posudkových lekárov sociálneho poistenia spochybnili alebo vyvrátili. Pochybnosti navrhovateľa o tom, že jeho zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, považuje odporkyňa za neodôvodnené, vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní.

Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľa boli podľa odporkyne dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie.

Navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by jeho zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcim určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, preto mu nárok na zvýšenie sumy invalidného dôchodku nevznikol.

Vzhľadom na uvedené považovala odporkyňa závery napadnutého rozhodnutia krajského súdu za vecne správne a dostatočne doložené vykonaným dokazovaním, preto navrhla, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyselne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť, nakoľko nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok je vo výroku vecne správny; preto ho po preskúmaní opodstatnenosti odvolacích dôvodov postupom podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 19.04.2017 potom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli a internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk) najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Podľa § 244 ods. 1, 2 a 3 O.s.p., v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. V správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy. Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté.

Podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa § 71 ods. 3 prvej vety zákona o sociálnom poistení, pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby.

Podľa § 71 ods. 6 zákona o sociálnom poistení, miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobou nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení).

Podľa § 112 ods. 4 zákona o sociálnom poistení sa výplata dávky zastaví, uvoľní alebo sa dávka vypláca v nižšej sume alebo vo vyššej sume, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na nárok na výplatu dávky.

Podľa § 112 ods. 6 zákona o sociálnom poistení, dávka sa odníme, zníži alebo jej výplata sa zastaví odo dňa nasledujúceho po dni, ktorým uplynulo obdobie, za ktoré sa dávka už vyplatila.

Predmetom súdneho konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o znížení sumy invalidného dôchodku navrhovateľa odo dňa 20.09.2015 na sumu 426,80 Eur mesačne.

Z dávkového spisu odporkyne vyplýva, že dňa 24.06.2015 došlo k posúdeniu dlhodobou nepriaznivého zdravotného stavu navrhovateľa na účely invalidného dôchodku na základe kontrolnej lekárskej prehliadky. Výsledkom bolo preskúmané rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 07.08.2015, ktorým táto znížila navrhovateľov invalidný dôchodok s odôvodnením, že navrhovateľ je naďalej invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, pretože podľa záverov posudkového lekára Sociálnej poisťovne, pobočky Trenčín zo dňa 24.06.2015 má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (v posudku bola ustálená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 70 %, už nie na 75 %).

V rámci konania o opravnom prostriedku navrhovateľa proti predmetnému rozhodnutiu odporkyne bol zdravotný stav navrhovateľa opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Trenčín dňa 28.10.2015 a posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne - ústredia, vysunuté pracovisko v Trenčíne dňa 11.11.2015, ktorí po zhodnotení obsahu

opravného prostriedku nezistili dôvody na zmenu posudku; mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť opakovane určili na 70 %, 60 % za rozhodujúce zdravotné postihnutie - kapitola XI, A, 8.b. - stav po transplantácii obličky s dobrou funkciou (zo zákonného rozmedzie 30-60%) a 10 % za iné zdravotné postihnutia. Podľa výroku posudkov navrhovateľ je naďalej invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 70 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Pretože súd nemôže sám posudzovať odborné otázky medicínskeho charakteru, ktoré sú podkladom pre stanovenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pre účely invalidity, musí rovnako ako odporkyňa vychádzať z lekárskeho posudkov, kde posudzuje presvedčivosť ich záverov s prihliadnutím na všetky okolnosti, najmä aj s prihliadnutím na námietky žiadateľa o invalidný dôchodok. O objektívnosti, odbornej úrovni a úplnosti záverov posudkov posudkových orgánov, ktoré boli v zásade zhodné, odvolací súd nemal dôvod pochybovať.

Odvolací súd má za to, že posudkoví lekári sa v dostatočnom rozsahu vyrovnali so všetkými skutočnosťami, ktoré boli podkladom pre ich rozhodnutie, z obsahu posudkov je zrejmá ich úvaha, na základe ktorej dospeli k určaniu rozhodujúceho zdravotného postihnutia a k nemu prislúchajúcej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Pretože navrhovateľ v odvolaní neuviedol žiadne nové skutočnosti, nebol dôvod spochybniť závery lekárskeho vyšetrenia, ani dôvod na ďalšie posudzovanie zdravotného stavu.

Vo vzťahu ku skutočnosti, že navrhovateľ dňa 08.02.2016 predložil lekárske správy - ambulantná správa zo dňa 07.09.2015, ambulantná správa zo dňa 09.12.2015, správa kardiológa zo dňa 09.09.2015 a správa kardiológa zo dňa 20.01.2016, odvolací súd zdôrazňuje, že tieto neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť rozhodnutia odporkyne o znížení sumy invalidného dôchodku potvrdenú rozhodnutím súdu prvého stupňa. Naproti tomu, je navrhovateľ oprávnený na podklade nových lekárskeho správ požiadať o opätovné prehodnotenie výšky invalidného dôchodku a o nové preskúmanie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, ak došlo k významnému zhoršeniu jeho zdravotného stavu, čo by nové lekárske správy preukazovali.

Najvyšší súd Slovenskej republiky tak dospel k záveru, že invalidita u navrhovateľa naďalej pretrváva s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenou na 70 %.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považuje rozhodnutie odporkyne za zákonné a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyni náhrada trov nepatrí zo zákona.

S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.